

The background of the top half of the page features a low-angle shot of the flag of Zeeland, which has a blue and white wavy design with a yellow shield containing a red lion. The flag is flying on a tall pole against a blue sky with scattered white clouds. To the left, a portion of a brick church tower is visible. In the bottom right corner, there is a decorative graphic consisting of several white, curved, overlapping lines.

Voortgangsrapportage Grote Projecten PS mei/jun/jul 2022

Natuurpakket Westerschelde (NPW)

Algemeen

Project:	Programma Natuurpakket Westerschelde
Document:	Voortgangsrapportage
Periode:	mei-juni-juli 2022
Status:	Definitief
Datum:	30-8-2022
Bestuurlijk opdrachtgever:	mevr. drs. A. Pijpelink

Korte omschrijving

Het programma tot het realiseren van minimaal 600 ha estuariene natuur volgens het Convenant Rijk-Provincie (2005) over de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010.

Het Programma Natuurpakket Westerschelde omvat de volgende projecten:

- a) Hertogin Hedwigepolder (350 ha)
- b) Uitbreiding Zwin (22 ha)
- c) Middengebied Waterdunen (121 ha) en Perkpolder (35 ha)
- d) Buitendijks (5 deelprojecten 130 ha)
- e) Landbouw-flankerend beleid (subsidie € 8,4 miljoen en grondruilbank € 4,6 miljoen)
- f) Overige afspraken (Grenspark Groot Saeftinghe, impuls Hulst, Landschapspark Zwinstreek, impuls Sluis, Sloe-/Tractaatweg, monitoring).

Achtergrond

Voortgang algemeen

Het totaal aantal gerealiseerde hectares bedraagt 170 hectare. De overige 488 hectares zijn in uitvoering. Er wordt toegewerkt naar in totaal 658 hectare, waarmee een marge wordt gehanteerd om de afgesproken aantal hectares met zekerheid te behalen en de afspraken met het Rijk hierover na te komen.

Bij Extra Toelichting wordt op hoofdlijnen ingegaan op de afzonderlijke projecten.

Relevante besluiten

GS 7 oktober 2005 Voorstel GS invulling Schelde Estuarium.
Ingekomen brieven van ministerie EZ/LNV van 26 januari 2013 en 14 november 2016 inzake wijziging convenant.
Ingekomen brief van ministerie LNV van 11 januari 2018 inzake goedkeuring van het voorstel tot herijking.

PS Besluit 7 oktober 2005 Voorstel PS invulling Schelde Estuarium
Besluit 30 januari 2006 Convenant Rijk en Provincie Natuurpakket Westerschelde

Voortgang per projectfase

Projectfase	% gereed	Begin	Eind
Initiatiefase	100	17-12-2004	30-01-2006
Definitiefase	100	31-01-2006	26-06-2013
Ontwerpfase	100	01-01-2008	31-10-2018
Vorbereidingsfase	97	01-01-2013	31-12-2022
Realisatiefase	26	01-01-2013	31-12-2024
Nazorgfase	5	14-10-2015	31-12-2025

Geld (huidige status)

Geld (vorige status)

Geld

Voor de uitvoering van NPW is door het Rijk in totaal € 155,7 miljoen budget beschikbaar gesteld. Op 28 juni 2022 heeft GS ingestemd met de Meerjarenkostenraming (MJKR) 2022 en het Jaarverslag 2021 en zijn deze tezamen aangeboden aan LNV. Op 21 juli 2022 heeft de minister van LNV schriftelijk ingestemd met de MJKR 2022 en het Jaarverslag 2021. Daarbij is tevens ingestemd met het toevoegen van € 7,9 miljoen aan de MJKR, waarmee het totale budget voor realisatie van het NPW € 163,6 miljoen bedraagt.

Op 23 december jl. heeft Vlaanderen een bedrag van € 7,9 miljoen (tweede tranche vergoeding grondverwerving) overgemaakt naar de NPW rekening bij het Nationaal Groenfonds en conform de aanwijzing hiertoe door LNV, toegevoegd aan het NPW-budget van € 155,7 miljoen. Het totale NPW budget komt daarmee op € 163,6 miljoen.

Per 31 december 2021 is op basis van de jaarcijfers 2021 van het budget € 122,6 miljoen uitgegeven. Er resteert nog een werkbudget van € 41 miljoen voor de resterende uitvoerings- en nazorgperiode 2022-2025.

Dit bedrag blijft gereserveerd voor de uitvoering van de onderdelen natuurherstel inclusief monitoring en de regionale ontwikkelingsplannen (o.m. Grenspark Groot Saeftinghe en het Landschapspark Zwinstreek). De verwachting is dat het budget voldoende is voor de realisatie van het programma en de monitoring, inclusief de projecten binnen het Grenspark Groot Saeftinghe en het Landschapspark Zwinstreek, waarvoor bij de goedkeuring van de MJKR 2021 budgetten beschikbaar zijn gesteld door GS.

Er is principaal cassatieberoep ingesteld tegen het vonnis van de Rechtbank inzake de schadeloosstellingsprocedure Hedwige-Prosperproject. Door de Staat is incidenteel cassatieberoep ingesteld. Op 11 februari 2022 heeft de Advocaat Generaal (A-G) zijn advies aan de Hoge Raad (HR) uitgebracht. Door de A-G is geadviseerd om de het cassatieberoep van De Cloedt te verwerpen (c.q. niet ontvankelijk te verklaren). De Hoge Raad heeft laten weten dat hij verwacht op 9 september 2022 uitspraak te doen. Het is nog mogelijk dat het schadeloosstellingsbedrag wijzigt als gevolg van de lopende juridische procedure bij de Hoge Raad. Om met Vlaanderen de financiële eindafrekening op te kunnen maken moet de uitkomst van deze procedure worden afgewacht.

Organisatie (huidige status)

Organisatie (vorige status)

Organisatie

Het NPW is een programma-aanpak die de Provincie uitvoert voor het Rijk op basis van een convenant met het Rijk. Binnen de Provincie Zeeland is een programmastructuur geformeerd van voldoende omvang en kwaliteit voor de uitvoering van de NPW-projecten. De feitelijke uitvoering van de NPW-projecten wordt in belangrijke mate met en door externe partners gedaan: het Hedwige-Prosperproject door de Vlaamse Waterweg NV. De projecten Bath, Ossensisse en de eerste fase van Zimmerman zijn door Rijkswaterstaat (Projectorganisatie Waterveiligheid) uitgevoerd. Fase 2 en 3 zullen door het team van NPW in de komende jaren worden uitgevoerd. Het project Waterdunen voert de Provincie zelf uit. Voor het samenwerkingsverband Grenspark Groot Saeftinghe is een grensoverschrijdende samenwerking getekend met de volgende partners: Stichting Het Zeeuwse Landschap, gemeente Hulst, Port of Antwerp, Maatschappij Linkerschelde Oever, Vlaamse Waterweg NV, Agentschap Natuur en Bos, Natuurpunt, gemeente Beveren, EGTS en provincie Oost

Vlaanderen. Het grensoverschrijdende Landschapspark Zwinsteek is in voorbereiding samen met de provincie West Vlaanderen en diverse andere lokale en regionale overheden en stakeholders.

De provinciale capaciteit voor NPW en als onderdeel daarvan Grenspark Groot Saeftinghe wordt tot eind 2025 betaald uit het rijksbudget dat voor NPW beschikbaar is. Uitzondering hierop is de rol van de netwerkregisseur van het Grenspark. Deze wordt voor 50% betaald uit het budget van Landelijk Gebied.

Risico (huidige status)

Risico (vorige status)

Risico

Overeenkomstig de afspraken rond grote projecten worden ieder kwartaal de risicodossiers geactualiseerd op project- en programmaniveau.

Moties en besluitvorming Rijk over het Hedwigeproject

Bij brief van 20 juni 2022 heeft de minister voor Natuur & Stikstof het standpunt van het Rijk naar aanleiding van de (1e) motie Beckerman-Hagen inzake de Hedwigepolder kenbaar gemaakt. In deze motie werd de regering verzocht om in overleg met de Vlaamse regering te zorgen dat het afgraven van de zeedijk van de Hedwigepolder pas wordt ingezet nadat de resultaten van de lopende onderzoeken naar PFAS bekend zijn en vaststaat dat geen negatieve effecten optreden voor de natuurontwikkeling en een gezonde leefomgeving. De minister heeft geconcludeerd dat de resultaten van de elf onderzoeken en metingen geen aanleiding geven om de planning van de ontpoldering van de Hedwigepolder aan te passen. Dit betekent dat de graafwerkzaamheden aan de zeedijk vanaf 20 juni hervat konden worden en volgens de huidige planning eb en vloed eind september/begin oktober 2022 in de Hedwigepolder terugkeert, aldus het besluit.

Bij brief d.d. 12 juli 2022 heeft de minister voor Natuur & Stikstof het standpunt van het Rijk naar aanleiding van de (2e) motie Beckerman inzake de Hedwigepolder kenbaar gemaakt. In deze motie is de regering verzocht alsnog het deel van het dictum van de motie Beckerman-Hagen van 17 mei 2022 (Kamerstuk 30175, nr. 413) uit te voeren, waarin wordt verzocht eerst vast te stellen dat er geen negatieve effecten optreden voor natuurontwikkeling en een gezonde leefomgeving, en het afgraven van de zeedijk van de Hedwigepolder tot die tijd te pauzeren. In de brief concludeert de minister voor Natuur & Stikstof, mede namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat, dat er geen verdere uitvoering is te geven aan de motie Beckerman. De minister voor Natuur & Stikstof laat daarom de werkzaamheden aan het afgraven van de zeedijk niet pauzeren. Temeer omdat uitstel ook risico's met zich meebrengt.

Herzieningsverzoek Rijksinpassingsplan Hedwigepolder

Er is door de voormalige eigenaar van de Hedwigepolder een verzoek tot herziening van het Rijksinpassingsplan Hedwigepolder ingediend bij de Raad van State, dit in verband met PFAS problematiek. Op verzoek van de Raad van State zijn hierop schriftelijke reacties ingediend namens de ministeries van I&W, LNV, BZK, de provincie Zeeland, RWS, MOW en de Vlaamse Waterweg. De zitting is gepland op 14 september a.s. Omdat de uitspraak op dit verzoek gelet op deze planning nog enige tijd op zich zal laten wachten, heeft de voormalige eigenaar eind april een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend waarbij hij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van Raad van State heeft gevraagd om de uitspraak uit 2014 ten aanzien van het Rijksinpassingsplan en

de uitvoeringsbesluiten te schorsen. Dit verzoek is op 23 juni jl. afgewezen door de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Zimmermanproject

In het Zimmermanproject heeft de rechtbank omtrent de gedoogplicht uitspraak gedaan waarbij de gedoogplicht is bevestigd. Er is hoger beroep ingesteld bij de Raad van State en het verweerschrift is ingediend.

Parallel hieraan is herhaaldelijk gestreefd naar minnelijke schikking met de eigenaar van een deel van de gronden die benodigd zijn voor het Zimmermanproject. Dit heeft nog niet tot overeenstemming geleid.

Ontsluitingsroutes panoramaheuvel

Voor de ontsluitingsroutes naar en van de panoramaheuvel is tot nu toe uitgegaan van een noordelijke toegangsroute (brug, circa 400 meter) en een zuidelijke toegangsroute (vlonderpad, 600 meter). Voor de ontwerpen van zowel de noordelijke als de zuidelijke route ligt er nu een raming, waaruit blijkt dat de geraamde bedragen zeer hoog uit vallen. De hoge ramingen worden enerzijds veroorzaakt door de ontwerpen, anderzijds door de stevige prijsstijging van bouwmaterialen (met name van hout en staal). Met name de noordelijk toegangsroute is dusdanig hoog dat in het kader van kostenbeheersing gezocht wordt naar een alternatief.

PFAS

De financiële consequenties van risico's omtrent PFAS zijn buiten beschouwing gelaten omdat GS van mening is dat eventuele gevolgen daarvan voor het rijk zijn. Onderkend wordt dat er bestuurlijke en maatschappelijke discussie is over PFAS en er een relatie is met het project. Tegelijkertijd betreft het problematiek die grotendeels buiten de invloedssfeer van de provincie ligt. Eind april heeft de minister voor Natuur en Stikstof in haar brief aan provincie Zeeland aangegeven dat vele onderzoeken en adviezen de noodzaak van de natuurontwikkeling voor de internationale biodiversiteit benadrukken. De eerdere ingebrekestelling door de Europese Commissie uit 2012 onderstreept nog eens de urgentie om het project uit te voeren. Uit de brief blijkt dat het rijk als opdrachtgever blijft bij haar standpunt dat de natuurontwikkeling in het Hedwigegebied past binnen de regelgeving zodat er geen aanleiding is om het project te wijzigen.

Binnen het NPW-pakket houdt de PFAS problematiek de volle aandacht. Hergebruik van grond kan plaatsvinden binnen de geldende normen (handelingskader PFAS). Het materiaal uit de buitendijkse Scheldeschorren met hogere concentraties PFAS wordt afgevoerd naar het Rijksdepot in het Hollands Diep. Deltares heeft op 2 november jl. een notitie opgeleverd, met twee aanbevelingen hoe om te gaan met de PFAS problematiek en het NPW pakket. Hieraan is c.q. wordt invulling gegeven. Daarnaast is extra onderzoek uitgevoerd naar de huidige waarden in het Hedwigegebied en wordt er momenteel onderzoek verricht naar het PFAS gehalte in nieuw aangeslibd materiaal in de nabijheid van het Hedwigegebied. Aan de minister van LNV is schriftelijk het verzoek overgebracht om te garanderen dat de kwaliteit van de landbodem niet verslechtert met PFAS. Na de reactie van de minister hierop, zijn er aanvullende vragen gesteld en beantwoord. Ook heeft er een bestuurlijk overleg plaatsgevonden op 13 juli jl. In de brief van 14 juli is hier nader op ingegaan.

Op dit moment is binnen de MJKR naar verwachting voldoende financiële ruimte gereserveerd voor het opvangen van de in de risicodossiers genoemde risico's. Wel staat het budget meer onder druk dan voorheen. Als gevolg daarvan wordt er vanuit het project meer ingezet op kostenbeheersing.

Kwaliteit (huidige status)

Kwaliteit (vorige status)

Kwaliteit

Het beoogde effect van het programma NPW is het ontstaan van minimaal 600 hectare estuariene natuur. Na de inrichting van de geplande hectares in de NPW projecten zal de natuur zich gedurende een langere periode ontwikkelen tot de gewenste kwaliteit. De verschillende vormen van inrichting zoals nieuwe buitendijkse en binnendijkse natuur en kwaliteitsverbetering van bestaande natuur leveren een andere natuurkwaliteit op. Zo levert één hectare nieuwe buitendijkse natuur een andere natuurwaarde op dan één hectare binnendijkse natuur. Daarom zijn alle hectares in het programma herijkt op basis van de verwachte natuurwaarde. Met de realisatie van het actuele programma NPW worden 658 hectare herijkt of gewogen estuariene natuur ingericht. Op dit moment is 170 hectare estuariene natuur gerealiseerd en is 488 hectare in uitvoering. Hiermee wordt een garantiebuffer gecreëerd om bij een tegenvallende natuurontwikkeling toch het afgesproken doel van minimaal 600 hectare te realiseren.

Naast de realisatie van estuariene natuur realiseert NPW voor de provincie ook nog een aantal nevenopgaven zoals Gebiedsgerichte ontwikkeling in het Grenspark Groot Saeftinghe en Landschapspark Zwinstreek. Met de grensregio's en partners wordt met een geïntegreerde aanpak grensoverschrijdend gewerkt aan maatschappelijke, economische, recreatieve, agrarische en ecologische opgaven. Daarnaast wordt in de vorm van Landbouw flankeren beleid samen met de ZLTO een bijdrage geleverd aan brede ontwikkeling van landbouw in Zeeland.

Informatie (huidige status)

Informatie (vorige status)

Informatie

Binnen het programma is de informatiestroom zowel ambtelijk als bestuurlijk geborgd door diverse overlegstructuren, zowel intern bij de Provincie als extern met het Ministerie van LNV.

Naast een mappenstructuur om de informatie goed terug te kunnen vinden, worden daarnaast de stukken die daarvoor in aanmerking komen.

Tijd (huidige status)

Tijd (vorige status)

Tijd

De Provincie Zeeland heeft in 2006 de uitvoeringstaak voor het Natuurpakket Westerschelde (NPW) in opdracht van het ministerie van LNV op zich genomen. De looptijd van het programma is vastgesteld tot en met 2022 met een afspraak over de nazorgfase (2025). Binnen die periode zullen de projecten worden uitgevoerd.

Op 28 juni 2022 heeft de Provincie Zeeland de MJKR 2022, het jaarverslag 2021 naar het ministerie van LNV gestuurd. Op 21 juli 2022 heeft de minister van LNV schriftelijk ingestemd met de MJKR 2022 en het Jaarverslag 2021.

Legenda beheersaspecten

		Geen indicatie
G	Groen	Volgens planning
O	Oranje	Dreigt te overschrijden
R	Rood	Planning overschreden

Extra toelichting

Momenteel is 170 hectare nieuwe estuariene natuur opgeleverd. 488 hectares zijn in uitvoering.

Hieronder wordt op hoofdlijnen ingegaan op de afzonderlijke projecten.

1. Hedwigeproject

Het werk voor de inrichting van de Hedwigepolder verloopt volgens planning en zoals het er nu naar uitziet, kan het project in de loop van 2023 grotendeels worden afgerond (exclusief Recreatief medegebruik op de Panoramheuvel).

Voor de Panoramheuvel (inclusief uitkijk en radartoren) is de omgevingsvergunning afwijking inpassingsplan definitief. De grond die nu vrijkomt bij het afgraven van de oude primaire wordt dus nu verwerkt in de Panoramheuvel. Daarnaast heeft het waterschap recent, in overleg met de Vlaamse Waterweg en Rijkswaterstaat, de nieuwe primaire kering goedgekeurd. De aannemer is gestart, volgens een aangeleverd plan, aan de laatste fase van het project met het afgraven van de Scheldedijk en de Sieperdadijk en het verwerken van de vrijkomende grond in de heuvel. De verwachting is dat het daadwerkelijk terugbrengen van eb en vloed, volgens de planning van de aannemer, nu in september en oktober 2022 gaat plaatsvinden. Een planning die geënt is om de meeste graafwerkzaamheden voor het volgende stormseizoen te hebben uitgevoerd en rekening houdend met de winterslaapproperiode van de rugstreeppad.

De ophoging van de Panoramheuvel kan dan vervolgens worden afgerond medio maart 2023.

Aansluitend kan dan in principe worden gestart met de bouw van de uitkijk- en radartoren. Rekening houdend met de benodigde zettingstijd van de heuvel en de marktbenadering van de bouw, die gepland staat eind 2022, kan een bouwteam halverwege 2023 aanvangen met de bouw.

Met Stichting Het Zeeuwse Landschap (HZL) is de overdracht van het beheer al ver vormgegeven in

samenwerking met RWS, LNV en de Provincie. In een overeenkomst worden de gemaakte afspraken vastgelegd. Vervolgens kan het toekomstig beheer definitief worden overgedragen aan HZL. Planning is om medio dit jaar een concept overeenkomst klaar te hebben om deze vervolgens eind 2022 definitief te maken. Het uitklaren van de rol van RWS (I&W) bij het beheer en eigendom vraagt nog extra aandacht.

De realisatie van het veldstation gaat zijn laatste fase in die voornamelijk bestaat uit het afwerken van de binnenzijde. De planning is nog steeds om na de zomer het veldstation op te leveren en over te dragen aan HZL.

2. Uitbreiding Zwin

Met het Waterschap zijn afspraken ten aanzien van het beheer van de dijk vastgelegd en zal de monitoring worden opgevolgd.

Er is onderzoek gedaan naar de erosie van de dijk. Hieruit blijkt dat extra maatregelen nodig zijn zoals steenbestorting. Hierover is, na bestuurlijk overleg, overeenstemming met het Waterschap bereikt. Het Waterschap neemt de uitvoeringskosten voor haar rekening. De uitvoering start in 2023.

Bij de monitoring van de grondwaterpeilen en het zoutgehalte is gebleken dat er een opwaartse verschuiving van de overgang van zoet naar zout grondwater plaats vindt. Dit kan verzilting in de hand werken en daarom is een analyse gemaakt van de huidige situatie en wordt momenteel bekeken welke beheersmaatregelen aanvullend nodig zijn. De analyse en de mogelijke aanpak is inmiddels beschikbaar. Met één van de direct omwonenden is hierover contact geweest en zijn afspraken gemaakt. De andere direct betrokkenen worden eveneens benaderd. Ambtelijk is overeenstemming met het Waterschap over de aanpak. Voor de aanvullende maatregelen is budget beschikbaar.

3. Middengebied.

In het project Waterdunen is in oktober 2021 het eerste wandelpad geopend, in december 2021 zijn de overige wandelpaden in het natuurgebied geopend en is de grond ten behoeve van de bouw van het recreatiepark aan de recreatieondernemer Molecaten overgedragen. Op dit moment wordt er gewerkt aan de overdracht van de natuurgronden aan de toekomstig beheerder HZL.

In het Zimmermanproject is de eerste fase van de eerste strekdam gereed. Voor de aanleg van de twee overige strekdammen op het particuliere eigendom heeft de rechtbank Noord-Holland een uitspraak gedaan over de gedoogprocedure. Het ingediende beroep is gegrond verklaard maar de rechtsgevolgen zijn in stand gelaten waardoor de gedoogplicht van kracht blijft. Vervolgens is begin januari 2022 hoger beroep ingediend. Parallel hieraan blijft het streven erop gericht om tot minnelijke overeenstemming te komen met de eigenaar van een deel van de gronden die benodigd zijn voor het Zimmermanproject. Het contract tussen de POW en de aannemer liep tot 1 oktober 2021. Inmiddels heeft de Provincie Zeeland onder voorbehoud van het verloop van de gedoogprocedure zelf aanvullend opdracht verleend voor de laatste twee strekdammen.

De pilot bij het Schor van Waarde wordt niet vervolgd i.v.m. de hoge afvoerkosten van de vrijkomende grond.

4. Nevenopgaven

Het NPW heeft enkele belangrijke maatschappelijke effecten in de vorm van regionale impuls voor de gemeenten Hulst en Sluis, de ontwikkeling van het Grenspark Groot Saeftinghe, het grensoverschrijdende Landschapspark Zwinsteeke en de inzet van Landbouw Flankerend Beleid waarbij de inzet gericht is op volhoudbare landbouw.

4.1. Grenspark Groot Saeftinghe

Voor de ankerplaatsen Walsoorden, Zeedorp en Emmadorp kunnen, nadat uit een natuurtoets naar voren is gekomen dat er geen negatieve effecten op de natuur, de planologische procedure worden gestart. Uitvoering staat nog steeds gepland in 2023. Voor Paal en Kreverhille worden de definitieve ontwerpen nu uitgewerkt en wordt er naar gestreefd om deze, gelijk met de eerder genoemde ankerplaatsen, volgend jaar uit te voeren.

Met Vernieuwing Landbouw wordt samen met de partners van het grenspark en de boeren uit de regio gewerkt aan de invulling van volhoudbare en natuurinclusieve landbouw in het Grenspark.

Poldernatuur en ANV Groene Oogst zijn nauw betrokken en gestart met

Momenteel zijn de bouwplannen binnen het Natuurinclusief Zeeuws Bouwplan (NIZB) zichtbaar in het land. Met name in de Emmapolder vinden diverse experimenten plaats om de biodiversiteit te kunnen versterken. ANV Groene oogst en Poldernatuur wisselen met de deelnemende boeren ervaringen uit

en houden diverse veldonderzoeken. HZL heeft al diverse monitoringsrondes verricht. Voor volgend groeiseizoen worden weer een beroep gedaan op de beschikbare ruilgronden van het kavelruilbureau. Met de inzet stijgt de deelname aan het Natuurinclusief Zeeuws Bouwplan omdat de boeren ruimte krijgen om aan het concept te kunnen ruiken. Voor het grensoverschrijdende landbouwinnovatiefonds wordt een projectaanpak opgesteld. Daarnaast blijft een werkgroep werken aan acties voor het verkorten van de ketens met mogelijk nieuwe verdienmodellen. Zo wordt het streekmerk met de streekholders uitgerold om de zichtbaarheid te kunnen vergroten. Voor de onbemande streekproductenwinkel is door de groep een plan van aanpak opgesteld. Het is de bedoeling deze in te dienen bij leader/POP. Voor het dijken en krekkenplan is er een geslaagde bijeenkomst gehouden met stakeholders voor het deelgebied Emmadorp. De opbrengst wordt omgezet naar een geïntegreerde aanpak voor het landschap. Het wordt een inspiratiebron voor de rest van het grenspark en Zeeland. Om meer bekendheid te geven aan het project wordt nu ingezet op communicatie met de boeren, maar ook met de nabij wonende bewoners.

Het projectidee dat ingediend is bij Interreg Ned-VL VI is door naar de volgende ronde. Het ingediende idee, gebaseerd op duurzaam toerisme, is positief ontvangen en er kan nu door worden gewerkt aan een definitieve indiening. Het betreft een totale cofinanciering voor de partner van 5,6 miljoen. Voor de Provincie is met name deelname goed voor de ontwikkeling van de Panoramaheuvel (aanvoerroutes) en de verbinding met de onthaalpoorten Prosperdorp en Emmadorp/Paal. HZL en gemeente Hulst doen, naast de andere Vlaamse partners, ook mee.

Grenspark staat aan de lat om, samen met Walcheren, Schouwen en North Sea Port District, meer gebiedsgericht te gaan werken in Zeeland. Er wordt gewerkt aan een meer geïntegreerde aanpak om zo meer samenhang te krijgen aan de vele opgaven die op ons afkomen. Voor het grenspark betekent dat ook in deze grensregio meer verbinding gaat worden gezocht met de provinciale opgaven en gestreefd wordt om deze met de partners en streekholders een plek te geven in de gebiedsagenda.

In het project Erfgoed Deal: Groeve Nieuw-Namen komen er verschillende opgaves samen: energietransitie door de aanleg van een zonnepark, erfgoed door het beschermen van de archeologische waarden, aardkunde door het beschermen van de 3 miljoen jaar oude lagen die daar aan het oppervlak komen en het beleven van de plek. In 2021 is een schetsontwerp opgeleverd dat door alle partijen goed ontvangen is. Aan de hand van dit ontwerp zal in 2022 samen met de partners Zeeuwind (voor het zonnepark) en Staatsbosbeheer (eigenaar van de groeve) de juridische en praktische zaken worden doorgenomen.

Voor de branding- en marketingstrategie is tijdens de laatste streekholderbijeenkomst de bezoekerswebsite met toolbox gelanceerd. Een aantal huisstijlelementen is technisch uitgewerkt en wordt uitgerold op diverse locaties binnen het Grenspark, zoals langs de Scheldekust.

Op de website en het digitale platform van het Grenspark staat steeds de actuele stand van zaken. En in november wordt er weer een streekholderbijeenkomst gehouden.

4.2. Regionale Impuls gemeente Hulst en gemeente Sluis

Nog in uitvoering zijn de projecten in de gemeente Hulst:

- Een uitkijktoren op de grens (Bos van Clinge)
- Versterk de Scheldkust. Hierbij wordt nauw samengewerkt met het grenspark. Met de bewoners van de nabijgelegen gehuchten/dorpen is een attractieve route uitgewerkt, wat ook een ontwikkelingsroute vormt binnen het ruimtelijk concept van het Grenspark. Het (concept) plan is 18 september 2020 bestuurlijk gepresenteerd aan de gemeente Hulst, Waterschap, Provincie Zeeland en de Haven van Antwerpen.

4.3. Samenwerking in de Zwinstreek

Net als bij Grenspark Groot Saeftinghe heeft het grensoverschrijdende Landschapspark Zwinstreek ook behoefte aan een identiteitsgerichte gebiedsaanpak. De eerste stappen voor de samenwerking zijn inmiddels gezet op het vlak van gebiedspromotie en gebiedsinrichting. Tegelijkertijd wordt het proces van samenwerking gestructureerd. In het najaar van 2021 is een projectcoördinator aangesteld om plannen omtrent marketing en toerisme uit te voeren. Projecten op het gebied van landbouw, natuur, beschikbaarheid van water en erfgoed krijgen beslag in het Landschapspark Zwinstreek.

Op 14 september 2021 heeft ons college ingestemd met een intentieverklaring aan de Provincie West-Vlaanderen om te komen tot een Landschapspark Zwinstreek. Op 15 maart 2022 heeft Provincie Zeeland ingestemd met medewerking aan de aanvraag tot erkenning tot Landschapspark. Er wordt gewerkt aan een Masterplan.

In januari 2022 is bekend geworden dat de Zwinstreek één van de zeven genomineerden is die meedingt tot erkenning van een Landschapspark. De Landschapsbiografie wordt momenteel gemaakt. Het Masterplan en een Operationeel plan voor de eerste vijf jaar zijn in stadium van aanbesteding. De drie beste plannen krijgen de Vlaamse erkenning Landschapspark voor de periode 2023-2043, waaraan een jaarlijkse financiële bijdrage vanuit de Vlaamse overheid is gekoppeld.

4.4. Landbouwflankerend beleid

Een van de nevenopgaven binnen NPW is het Landbouwflankerend Beleid. Hiervoor is een bedrag geraamd van 13 miljoen euro. Hiervan is 8,4 miljoen euro gereserveerd voor subsidiebijdragen en 4,6 miljoen euro voor de Grondbank Zeeland in combinatie met kavelruil.

Via de Grondbank Zeeland wordt ruilgrond ingezet in combinatie met het instrument kavelruil om een bijdrage te leveren in het verbeteren van de agrarische structuur. Dit vindt plaats in heel Zeeland, maar de focus ligt vooral in Oost Zeeuws-Vlaanderen. De beschikbare voorraad ruilgrond (316 hectare per 1 juli 2022) ligt ook grotendeels in Oost Zeeuws-Vlaanderen. Uiterlijk in 2025 dient de grondvoorraad te worden vervreemd.

5. Monitoring

Nu een aantal projecten is afgerond en een aantal projecten in 2022 zal worden uitgevoerd zal de monitoring een belangrijke plaats gaan innemen. Immers, het is van belang om op te volgen, hoe de natuur zich binnen de projecten gaat ontwikkelen. De projecten Perkpolder, Baalhoek en Knuitershoek worden allen opgevolgd door het Centre of Expertise Delta Technology. De voorlopige resultaten wijzen uit dat de verwachte sedimentatie plaatsvindt.

Op dit moment is het projectteam bezig met een uitvraag voor de monitoring van de projecten van Bath, Ossenissee en Zimmerman.

Nederland heeft op 8 april 2014 aan de Europese Commissie toegezegd een onafhankelijke commissie voor de monitoring op het gebied van ecologie, morfologie en waterbeheer van de 600 ha natuurherstel Westerschelde in te stellen. Begin 2018 heeft LNV besloten dat de commissie de minister van LNV van advies zal voorzien.

Uitgangspunt was dat de monitoringscommissie haar activiteiten in 2021 zou starten tenzij op dat moment nog onvoldoende monitoringsgegevens beschikbaar zijn. Dit is het geval, nu een gedeelte van de projecten nog in uitvoering is. Met LNV is daarom besproken dat de commissie in 2023 van start zal gaan. De commissie zal bestaan uit drie onafhankelijke (Nederlandse) deskundigen op het gebied van ecologie, morfologie en waterbeheer.

Voor het Hedwigeproject is een monitoringsplan opgesteld in het kader van de vergunning Natuurbeschermingswet 1998. Dit is inmiddels goedgekeurd door het Ministerie van LNV. Met de betrokken partijen wordt de uitvoering van het monitoringsplan nu voorbereid. Dit omdat de aannemer nu de laatste fase van de uitvoering aanpakt en eb en vloed hoogstwaarschijnlijk terug in de polder is in september/oktober 2022. Het door het NIOZ en de Universiteit van Antwerpen opgestelde vegetatiemodel wordt bij de monitoring ingezet en verder gevuld en met monitoringsgegevens. Door Arcadis wordt jaarlijks een rapportage opgesteld waarin een evaluatie van de NPW projecten is opgenomen op basis van de monitoringsrapportages per project. Nu de projecten deels nog in voorbereiding en uitvoering zijn, kan er nog geen totaalbeeld gegeven worden. Voor zover er al wel iets gezegd kan worden over de bijdrage van de projecten aan de staat van instandhouding van de Westerschelde, worden de effecten in de rapportage over het jaar 2020, positief gewaardeerd.

Traverse Kapellebrug

Algemeen

Project:	N290 Traverse Kapellebrug
Document:	Voortgangsrapportage
Periode:	mei-juni-juli 2022
Status:	Definitief
Datum:	30-8-2022
Bestuurlijk opdrachtgever:	dhr. A.J. van der Maas

Korte omschrijving

De Provinciale weg N290 is een gebiedsontsluitingsweg in Oost Zeeuws-Vlaanderen. Deze weg sluit aan op de N61 en N62 ten zuiden van Terneuzen en leidt via Zaamslag en Hulst naar de Nederlands-Belgische grens bij Kapellebrug. Het project betreft het deel van de N290 door Kapellebrug en heet de Gentsevaart. De Gentsevaart gaat door de bebouwde kom en noemen we daarom ook wel de Traverse Kapellebrug. De Traverse Kapellebrug zit constructief aan het einde van de levensduur en wordt daarom volledig gereconstrueerd. Er komt zodoende een nieuwe weg op de bestaande locatie. Deze omstandigheid biedt de mogelijkheid om de weg binnen de kom van Kapellebrug opnieuw in te richten.

De Gentsevaart is een drukke weg door Kapellebrug met veel woningen en bedrijven langs beide kanten. Door de verkeersdrukke en het vrachtverkeer wordt door omwonenden hinder ondervonden en zijn er onveilige situaties voor met name fietsers en voetgangers. Met een nieuw ontwerp van de weg wordt ingezet op verbetering van de verkeersveiligheid en het beperken van de hinder zonder dat dit ten koste gaat van de doorstroming. Met deze verbeteringen wordt ook een positieve bijdrage geleverd aan de leefbaarheid in Kapellebrug.

Achtergrond

De reconstructie van de Traverse Kapellebrug komt voort uit het feit dat de weg constructief aan het einde van de levensduur zit. Het project richt zich dan ook op het opnieuw inrichten van de weg op de bestaande locatie in de huidige functie als gebiedsontsluitingsweg.

Het is behoorlijk druk op de Gentsevaart in Kapellebrug en er wordt vaak te hard gereden. Door de nabijheid van bedrijventerreinen in de gemeente Hulst en de Antwerpse haven is er ook veel vrachtverkeer. In het weekend gaan veel dagjesmensen via de N290 boodschappen halen. Door de drukte in combinatie met te hard rijden wordt er in Kapellebrug regelmatig geluidsoverlast ervaren en is het tegelijkertijd onveilig voor voetgangers en fietsers om de weg over te steken.

De reconstructie heeft niet tot doel om de verkeersintensiteit te beïnvloeden. Wel zijn de gevolgen van verkeersdrukke en te hard rijden zoals verkeersonveiligheid en geluidhinder nadrukkelijke

aandachtspunten in het definitief ontwerp. Om de verkeerssituatie in Kapellebrug aan te pakken gaat de Provincie samen met de gemeente Hulst de Gentsevaart vanaf de Belgische grens tot aan de kruising Gentsevaart/Molenstraat reconstrueren.

De kern van het project bestaat uit de volgende onderdelen:

- Aanleg fiets- en voetpaden aan beide zijden van de weg;
- Aanleg van een nieuwe rotonde bij de aansluiting Molenstraat;
- Aanleg verkeerseilanden voor veiligere fiets- en voetgangersoversteekplaatsen;
- Aanleg overige snelheid beperkende elementen;
- Optimaliseren van aansluitingen met andere straten (Roskamstraat en Brouwerijstraat);
- Vernieuwing van het gemeentelijk riool.

Voortgang algemeen

Het definitief ontwerp is opgesteld en goedgekeurd door PS. De doorlooptijd van de werkzaamheden is verwerkt in een nieuwe planning voor het project.

Met de start van de voorbereidingsfase zijn de volgende onderzoeken, adviezen en werkzaamheden in gang gezet:

- Er zijn opdrachten gegeven voor het uitvoeren van een bodemonderzoek en een asfalt- en funderingsonderzoek langs het traject;
- Een natuurtoets en archeologisch vooronderzoek zijn uitgevoerd;
- Voorbereidende werkzaamheden zijn gestart met betrekking tot het opstellen van een kostenraming bij het definitief ontwerp en het verwerven van gronden;
- De voorbereiding is gestart voor het laten uitvoeren van een trillingen- en geluidsonderzoek;
- Het voeren van gesprekken met bedrijven aan de Gentsevaart ter voorbereiding op het bepalen van de mogelijke omleidingsroutes.

Relevante besluiten

	• 18 mei 2021: Vaststellen startnotitie 'Reconstructie Traverse Kapellebrug N290' en verzenden aan PS.• 15 februari 2022: Informeren van PS over de uitkomsten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor de aanleg van een fietstunnel in Kapellebrug.
GS	• 29 maart 2022: Goedkeuren definitief ontwerp, projectplan en eindfasedocument definitie- en ontwerpfase en aanbieden aan PS.
-

-
PS	• 29 mei 2020: Vaststellen Voorjaarsnota 2020 en daarmee project N290 Traverse Kapellebrug benoemen als groot project en het beschikbaar stellen van een krediet ter hoogte van € 5,6 miljoen. • 23 juli 2021: Instemmen met de startnotitie 'Reconstructie Traverse Kapellebrug N290' en het gelijktijdig doorlopen van zowel de definitiefase als de ontwerpfase. • 11 maart 2022 (commissie Economie): GS heeft PS geïnformeerd dat, op basis van onderzoek naar de mogelijkheden voor de aanleg van een fietstunnel, deze tunnel niet zal worden opgenomen in het definitief ontwerp. • 20 mei 2022: Goedkeuren definitief ontwerp N290 Traverse Kapellebrug en instemmen met de afronding van de definitie- en ontwerpfase van het project en de start van de voorbereidingsfase middels goedkeuring van het eindfasedocument "definitie- en ontwerpfase N290 Traverse Kapellebrug" inclusief de daarin opgenomen scope, looptijd en beheersaspecten uit het Projectplan N290 Traverse Kapellebrug.
-

Voortgang per projectfase

Projectfase	% gereed	Begin	Eind
Initiatiefase	100	Mei 2020	Juli 2021
Definitiefase	100	Juli 2021	Mei 2022
Ontwerpfase	100	Juli 2021	Mei 2022
Vorbereidingsfase	10	Mei 2022	Maart 2024
Realisatiefase	0	April 2024	Maart 2025
Nazorgfase	0	April 2025	September 2025

Geld (huidige status)

Geld (vorige status)

Geld

Via de voorjaarsnota 2020 is voor het project een investeringskrediet van in totaal € 5,6 miljoen ter beschikking gesteld. Dit is inclusief € 0,6 miljoen voor het aantrekken van benodigde capaciteit. Het investeringskrediet wordt in 35 jaar afgeschreven vanaf 2026. Per eind juni is (afgerond) € 186.000 uitgegeven en staat er voor € 31.000 open aan orders.

Het krediet is met behulp van een meerjarige projectbegroting verdeeld in diverse onderwerpen zoals voorbereidingskosten, engineering, bouwkosten, communicatie en onvoorzien. Periodiek nemen de projectleider, projectsecretaris, projectbeheerser, financiële adviseur en projectadministrateur de gedetailleerde overzichten van begroting, bestedingen en verplichtingen door voor het gehele project. Zodoende wordt het projectbudget adequaat bewaakt.

De gemeente Hulst draagt € 200.000 bij aan de reconstructie. De kosten voor de vernieuwing van het riool zijn voor de gemeente. Voor de aansluiting bij de supermarkt is er een afspraak met de gemeente over een extra bijdrage van maximaal € 30.000, voor eventuele meerkosten bovenop de eerder ingeschatte kosten van € 30.000. Indien de meerkosten hoger zijn dan € 30.000 gaan de provincie en gemeente in overleg.

De kosten van toekomstig beheer en onderhoud na de reconstructie komen niet ten laste van het projectbudget, hiervoor is jaarlijks een centraal beheer- en onderhoudsbudget binnen programma 5 "Mobiliteit op Maat", doelstelling 050101 "Doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen" beschikbaar. Dit budget wordt jaarlijks geïndexeerd.

Het investeringskrediet is aangevraagd op basis van een eerste raming op grond van het verkeerskundig ontwerp. Deze raming kwam uit op een bedrag van € 4.466.000. Deze raming is echter gedaan in 2019 en in de tussentijd zijn de marktomstandigheden flink gewijzigd. Vooral de marktprijzen zijn fors gestegen. Het vermoeden is dat het krediet daarom ontoereikend zal zijn. Om de impact van dit grote risico beter in beeld te krijgen, wordt er in de voorbereidingsfase nog twee keer een kostenraming opgesteld. De voorbereidingen voor het opstellen van de eerste kostenraming zijn gestart. We verwachten Provinciale Staten via de najaarsnota nader te kunnen informeren over de omvang van de geactualiseerde kostenraming en de gevolgen hiervan voor het benodigde krediet.

Als een tussentijdse verhoging van het krediet nodig is, dan wordt dit met een voorstel aan Provinciale Staten voorgelegd. Voor de overgang van de voorbereidingsfase naar de realisatiefase zal er duidelijkheid moeten zijn over het daadwerkelijk benodigde krediet en is er voor Provinciale Staten nog een beslismoment (go/no-go).

Organisatie (huidige status)

Organisatie (vorige status)

Organisatie

Naast het projectteam wordt er naar behoefte ook gebruik gemaakt van aanvullende interne en externe expertise. Zo wordt in de huidige fase aanvullende externe technische expertise ingezet.

Gezien de nauwe samenwerking met de gemeente Hulst is er periodiek overleg met de projectleider van de gemeente Hulst om werkzaamheden af te stemmen. Indien nodig vindt er ook bestuurlijk overleg plaats met de gemeente Hulst.

Risico (huidige status)

Risico (vorige status)

Risico

Risicobeheersing vindt plaats aan de hand van regelmatig uitgevoerde risicoanalyses. De risico's worden minimaal iedere 3 maanden geactualiseerd, inclusief de beheersmaatregelen bij deze risico's. Dit vindt plaats in een bijeenkomst met het projectteam met, indien nodig, aanvullende expertise. Per beheersmaatregel wordt een actiehouders aangewezen, de voortgang/effeten van de beheersmaatregelen worden via de actielijst van het projectteam bewaakt. De inspanning zal zich vooral richten op het beheersen van de risico's met de grootste (financiële) gevolgen. Daarnaast zal expliciet rekening gehouden worden met mogelijke juridische risico's.

Op basis van de meest recente actualisatie is vanuit het grootste risico van het project de stijgende prijzen die er voor zorgen dat de voorbereiding en uitvoering van de reconstructie duurder worden dan voorzien. De stijgende prijzen zijn niet beïnvloedbaar door de provincie, maar daar waar kostenbesparingen mogelijk zijn, worden de mogelijkheden benut. Daarnaast zijn er nog risico's die samenhangen met de onzekere uitkomsten van de diverse (bodem)onderzoeken die nog moeten plaatsvinden, de grondverwerving en de omleidingsroutes. Een project is dynamisch en naarmate het project vordert kunnen de onzekerheden afnemen, maar er kunnen nog steeds risico's optreden met gevolg voor de planning en fasering.

Kwaliteit (huidige status)

Kwaliteit (vorige status)

Kwaliteit

Het definitief ontwerp bepaalt voor een belangrijk deel de kwaliteitseisen van het op te leveren projectresultaat. Bij de uitwerking van dit ontwerp naar een uitvoeringscontract worden de kwaliteitseisen nader gespecificeerd. Daarbij worden ook de resultaten betrokken van diverse onderzoeken zoals bijvoorbeeld een milieukundig onderzoek, een natuurtoets en archeologisch onderzoek.

Ook de uitkomsten van de analyse voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen worden betrokken bij het bepalen van de kwaliteitseisen. Waar nodig wordt er gebruik gemaakt van externe expertise en de toepassing van second opinions.

Bij het bepalen van de kwaliteitseisen zijn wet- en regelgeving en CROW-richtlijnen belangrijke randvoorwaarden. Ook functionele wensen en gebruikerswensen wegen mee.

Informatie (huidige status)

Informatie (vorige status)

Informatie

Minimaal ieder kwartaal wordt gerapporteerd over de voortgang aan de ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever. Provinciale Staten worden driemaandelijks geïnformeerd via de reguliere voortgangsrapportages grote projecten en bij fase overgangen. Bij majeure tussentijdse ontwikkelingen, die invloed hebben op de scope van het project, worden GS en PS separaat geïnformeerd buitenom reguliere rapportage momenten.

Met regelmaat worden nieuwsbrieven verspreid onder de bewoners en bedrijven rondom de Gentsevaart. Deze nieuwsbrieven en andere relevante informatie over het project voor bewoners, bedrijven en andere belangstellenden is terug te vinden op de website www.zeeland.nl/kapellebrug. Het is ook mogelijk om contact op te nemen met vragen of opmerkingen over het project via het mailadres kapellebrug@zeeland.nl.

Tijd (huidige status)

Tijd (vorige status)

Tijd

In het projectplan N290 Traverse Kapellebrug is onderstaande planning per projectfase opgenomen. Deze planning is ook opgenomen in het door PS goedgekeurde eindfasedocument “definitie- en ontwerpfase N290 Traverse Kapellebrug”:

- Voorbereidingsfase: juni 2022 - maart 2024 (uitgaande van geen langdurige bezwaar- en beroepsprocedures);
- Realisatiefase: april 2024 - maart 2025;
- Nazorgfase: april 2025 - september 2025.

Naast de planning kent het project ook de volgende mijlpalen:

- instemming van Provinciale Staten met de verschillende faseovergangen op basis van een eindfasedocument;
- de verwerving van de benodigde gronden;
- uitvoeringscontract gereed en gunning van het werk;
- start uitvoering (in de realisatiefase);
- oplevering van het werk;
- start nazorgfase (déchargeverklaring door ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever).

De projectplanning is zorgvuldig opgesteld. Desondanks is het mogelijk dat als gevolg van onverwachte gebeurtenissen de planning uitloopt. Onderstaande onzekerheden kunnen van grote invloed zijn op de projectplanning:

- bezwaar- en beroepsprocedures, bijvoorbeeld bij een eventuele bestemmingsplanprocedure;
- het verloop van de werkzaamheden netbeheerders ten aanzien van verleggen kabels en leidingen voorafgaande aan ons werk (voorbereiding en realisatie);
- het verloop van de werkzaamheden aan het riool;
- de eventuele grondverwerving die nodig is voor realisatie van het definitief ontwerp;
- de resultaten van diverse onderzoeken die onvoorziene maatregelen noodzakelijk (bijvoorbeeld bodemsanering) maken;
- het proces om te komen tot omleidingsroutes.

Legenda beheersaspecten

	Geen indicatie
G Groen	Volgens planning
O Oranje	Dreigt te overschrijden

R	Rood	Planning overschreden
---	------	-----------------------

Extra toelichting

Waterdunen

Algemeen

Project:	Waterdunen
Document:	Voortgangsrapportage
Periode:	mei-juni-juli 2022
Status:	Definitief
Datum:	30-8-2022
Bestuurlijk opdrachtgever:	mevr. drs. A. Pijpelink

Korte omschrijving

Het doel van Waterdunen is drieledig:

- Een oplossing voor kustveiligheid. Duinen en dijken ter hoogte van Breskens vormden één van de zwakke Nederlandse schakels. Met de gekozen wijze van kustversterking is de veiligheid voor de komende 200 jaar gegarandeerd. (Inzichten over klimaatontwikkeling wijzigen echter voortdurend. Het is de vraag of deze stelling ook in de toekomst houdbaar blijft.)
- Met de gerealiseerde getijdennatuur, een groot slikken- en schorrengebied, draagt Waterdunen bij aan het met België afgesproken natuurherstel van de Westerschelde.
- Door de combinatie van kustversterking, (recreatieve)natuurontwikkeling en hoogwaardige verblijfsrecreatie ontstaat een voor recreanten uiterst aantrekkelijk gebied, zowel voor de echte natuurkenners en vogelaars als voor bewoners en verblijfsrecreanten. Dit zal leiden tot seizoenverlenging en een aanzienlijke sociaal- economische impuls voor deze (krimp)regio.

Achtergrond

De opgave voor de provincie is om het recreatieterrein, de (recreatie)natuur en de bijbehorende infrastructurele voorzieningen te realiseren.

Daarnaast gaat het ook om het realiseren van de gewenste toegevoegde waarde van Waterdunen voor wat betreft de sociaal-economische impuls voor de regio West Zeeuws-Vlaanderen.

De volgende resultaten worden nagestreefd:

- garanties voor een goed beheer en gebruik van de aangelegde voorzieningen;
- spin-off voor bewoners, instellingen en ondernemers in de regio;
- uitstraling naar landelijke overheid, kennisinstituten, pers, toekomstige bezoekers.

Bovenstaande resultaten bereikt de provincie in samenwerking en afstemming met de andere bij Waterdunen betrokken partijen (Waterschap Scheldestromen, gemeente Sluis, Stichting Het Zeeuwse Landschap en Molecaten) en de omgeving.

Voortgang algemeen

Molecaten is inmiddels op de aan haar overgedragen grond met de eerste (bouw)werkzaamheden gestart en heeft aangegeven dat het de planning is het 1e deel van het park in april 2023 te openen. Begin juli is men als oefening gestart met het plaatsen van de eerste modelwoning. Waterschap heeft stappen gezet in het overleg met de aannemers over de optimalisatie van de getijdenduiker, inmiddels zijn de eerste concept offertes opgesteld. Deze worden momenteel door Royal Haskoning DHV op juistheid en volledigheid getoetst aan de in hun rapport (Waterdunen veilig & functioneel van december 2020) opgenomen uitgangspunten, randvoorwaarden en ramingen. De provincie wordt hierbij betrokken en gesprekken over de inhoud en eerder gemaakte principe afspraken over kostenverdeling zijn gepland. Het waterschap heeft het streven om in oktober dit jaar de kredietaanvraag voor de optimalisatie van de getijdenduiker aan haar Algemene Vergadering voor te leggen. Daarna zal met de aannemer(s) de aanpak verder worden uitgewerkt om voor het einde van 2023 de optimalisatie af te ronden. De aanpassingen aan de getijdenduiker worden zo georganiseerd dat het gebied hier zo min mogelijk nadelige gevolgen van ondervindt. Met HZL zijn de ambtelijke gesprekken gaande voor het beheer en onderhoud en de overdracht van de gronden in het najaar van 2022. De notaris en het kadaster zijn reeds ingeschakeld om de grondoverdracht naar HZL voor te bereiden.

Bezoekers weten Waterdunen goed te vinden, er wordt veel gebruik gemaakt van de wandelpaden in Waterdunen.

Net als in de rest van Nederland en daarbuiten heeft vogelgriep ook gezorgd voor veel sterfte onder de vogels in Waterdunen en dan met name onder de broedkolonie van grote sterns op de vogeleilanden. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente Sluis in samenwerking met HZL en het waterschap een meldpunt opgezet en in Waterdunen zijn regelmatig rondes gelopen door HZL om dode vogels op te ruimen. Daarnaast zijn bezoekers gevraagd afstand tot de dode vogels te bewaren. HZL blijft extra waakzaam zolang er vogelgriep aanwezig is.

Relevante besluiten

GS

PS

In de PS vergadering van 17 december 2021 is de GREX 2021 afgesloten en met het resterend financiële kader een meerjarig projectbudget vastgesteld. De looptijd van de realisatiefase is verlengd tot en met 30 september 2022. De start van de nazorgfase is vastgesteld op 1 januari 2022 met afronding van de nazorgfase op 31 december 2024.

Voortgang per projectfase

30Projectfase	% gereed	Begin	Eind
Initiatiefase	100		
Definitiefase	100		

Ontwerpfase	100		
Vorbereidingsfase	100		
Realisatiefase	92		30-09-2022
Nazorgfase	0	01-01-2022	31-12-2024

Geld (huidige status)

Geld (vorige status)

Geld

In de PS-vergadering van 17 december 2021 is de GREX Waterdunen 2021 afgesloten en met het resterend financiële kader is een meerjarig projectbudget vastgesteld voor de afronding van de realisatiefase en de nazorgfase. De werkzaamheden met betrekking tot de optimalisatie van de getijdenduiker zullen naar verwachting in 2023 worden uitgevoerd. Waterschap Scheldestromen verwacht in oktober 2022 de kredietaanvraag hiervoor aan haar Algemene Vergadering te kunnen voorleggen.

Door de marktomstandigheden (stijgende prijzen), het feit dat de kostenraming in december 2020 is opgesteld en de daadwerkelijke uitvoering van de werkzaamheden in 2023 zal plaatsvinden, wordt er vanuit de post onvoorzien rekening gehouden met meerkosten ten opzichte van de raming van RHDHV. De exacte hoogte hiervan is momenteel nog niet met zekerheid in te schatten, maar de huidige prognoses zijn dat de meerkosten binnen de post onvoorzien zijn op te vangen.

Organisatie (huidige status)

Organisatie (vorige status)

Organisatie

De capaciteitsplanning wordt elk kwartaal beoordeeld. Er zijn wijzigingen in het projectteam geweest waarvoor intern een oplossing is gevonden. Er is geïnvesteerd in de kennisoverdracht, met name in de samenwerking met het waterschap en de met hen gemaakte afspraken voor wat betreft de optimalisatie van de getijdenduiker. Verder vindt er prioritering plaats op de werkzaamheden in het kader van de grondoverdracht aan HZL die uiterlijk in het najaar van 2022 zal plaatsvinden. De meest urgente overige zaken ten behoeve van de nazorgfase worden binnen het team opgevangen. In 2023 vinden nog enkele activiteiten als nazorg plaats, waarna in 2024 het project wordt afgerond. De reguliere werkzaamheden zullen in deze periode aan betreffend programma worden overgedragen.

Risico (huidige status)

Risico (vorige status)

Risico

Voor Waterdunen worden de risico's elk kwartaal opnieuw geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd. De risico's worden verwerkt in NARIS, het provinciaal risicomanagementsysteem. Vanuit NARIS wordt vervolgens input geleverd voor het benodigde bedrag voor de post onvoorzien in het meerjarig projectbudget. Dit betreffen zowel de risico's op de resterende uitvoering, monitoring en overdracht van het beheer. Met het vaststellen van het meerjarig projectbudget maken de risico's voor de beheerfase onderdeel van de projectbudget. Daarom maken deze risico's geen onderdeel meer uit van het provinciale weerstandsvermogen en worden zij niet meer separaat gerapporteerd in de provinciale risicoparagraaf.

Voor deze voortgangsrapportage zijn de risico's geactualiseerd. Daaruit blijkt dat de post onvoorzien toereikend is om de risico's op te vangen. De vertaling en becijfering van de risico's in het onderliggende risicodossier worden niet in de openbaarheid gedeeld. Dit is een bewuste keuze in het belang van het project, de projectpartners en onze onderhandelingspositie.

De resterende risico's hebben in abstracte zin betrekking op mogelijke extra kosten die samenhangen met de overdracht van de gronden aan HZL en mogelijk extra kosten voor de uitvoering van de optimalisatie van de getijdenduiker onder regie van het waterschap.

Kwaliteit (huidige status)

Kwaliteit (vorige status)

Kwaliteit

De laatste stap in de realisatiefase die de provincie na het afronden van het recreatiebestek (de laatste punten van afronding met de aannemer) nog moet zetten, is de overdracht van de grond aan Stichting Het Zeeuwse Landschap. Zoals aangegeven zijn de voorbereidingen hiervoor in volle gang, lopen de ambtelijke gesprekken hierover met HZL goed en is de notariële grondoverdracht voorzien in het najaar van 2022.

Met de uitvoering van de optimalisatie van de getijdenduiker in 2023 zal voor het gebied geheel automatisch het gedempt getij zo ingeregeld gaan worden als voordien door en voor alle aan Waterdunen deelnemende partijen is beoogd. Dit zal dat de verdere ontwikkeling van de estuariene natuur alleen maar ten goede komen. Op dit moment worden een aantal beperkte herstel- en aanpassingswerkzaamheden in het gebied geïnventariseerd die in de nazorgfase kunnen worden afgerond.

Informatie (huidige status)

Informatie (vorige status)

Informatie

Ieder kwartaal wordt gerapporteerd over de financiële voortgang aan de ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever. Bij majeure tussentijdse ontwikkelingen op het gebied van tijd en geld worden GS geïnformeerd. Uw Staten worden per kwartaal geïnformeerd en zo nodig tussentijds over de voortgang.

Voor de stakeholders wordt er een website bijgehouden om actualiteiten in het gebied toe te lichten en per kwartaal wordt er een Waterdunen magazine uitgebracht. In oktober 2022 wordt het laatste magazine uitgebracht; de actieve communicatie en berichtgeving over Waterdunen wordt aan HZL overgedragen. Uiteraard blijft het project Waterdunen, van de ontstaansgeschiedenis tot de laatste uitvoeringsactiviteiten, zichtbaar op de provinciale website.

Tijd (huidige status)

Tijd (vorige status)

Tijd

Met het besluit van Provinciale Staten op 17 december 2021 is de looptijd van de realisatiefase t/m 30 september 2022 bijgesteld en de start van de voorbereiding op de nazorgfase op 1 januari 2022 vastgesteld met afronding van de nazorgfase op 31 december 2024.

Legenda beheersaspecten

		Geen indicatie
G	Groen	Volgens planning
O	Oranje	Dreigt te overschrijden
R	Rood	Planning overschreden

Extra toelichting

Zanddijk

Algemeen

Project:	Zanddijk
Document:	Voortgangsrapportage
Periode:	mei-juni-juli 2022
Status:	Definitief
Datum:	30-8-2022
Bestuurlijk opdrachtgever:	dhr. A.J. van der Maas

Korte omschrijving

Doel van het project is het realiseren van een duurzaam veilige en onderhoudsarme ontsluiting van de kern Yerseke en de bedrijven in Yerseke (Havendijk, Burenpolder, Koringaweg, Olzendepolder), waarbij zo mogelijk ook andere belangen (waaronder spoorveiligheid, verbetering doorstroming en de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Reimerswaal) gediend worden.

Achtergrond

De provinciale weg op de Zanddijk en Molendijk (N673) naar Yerseke kent ernstige knelpunten op het gebied van verkeersveiligheid, bereikbaarheid en onderhoud. Daarom is deze door Gedeputeerde Staten in 2017 in de top 3 geplaatst van wegen die met voorrang moeten worden aangepakt. Na eerdere studies in 2014 en 2017 hebben Gedeputeerde Staten op 14 mei 2019 de eindrapportage van de eind 2018 gestarte verdiepingsstudie vastgesteld. Hieruit blijkt dat alle onderzochte alternatieven een goede oplossing bieden voor de problematiek op de N673. In november 2020 is de startnotitie vastgesteld door PS en is gekozen om het huidige tracé te gaan verbeteren.

Voortgang algemeen

In deze rapportageperiode is het volgende gerealiseerd:

De definitiefase van het project en de ontwerpfase zijn verder gebracht. Het onderzoek t naar mogelijke opties binnen het ontwerp is afgerond. De resultaten van dit onderzoek hebben GS verwerkt in het projectplan en Statenvoorstel.

Over de verkeersverdeling Molendijk-Olzendepolder is overeenstemming bereikt met de partners. Dankzij deze overeenstemming hebben GS ook een Statenvoorstel aan PS aan kunnen bieden, met daarbij het Projectplan. Op 22 juli hebben PS ingestemd met het projectplan en zijn 3 moties aangenomen. Hebben PS de definitiefase afgesloten, met uitzondering van het beheersaspect geld en de eventuele wijzigingen van de scope in verband met de consultatie. GS hebben de opdracht gekregen het Definitief Ontwerp in december 2002 af te ronden met een kredietaanvraag, daarbij rekening te houden met de consultatie met de omgeving.

In het algemeen is er veel maatschappelijke spanning rondom dit project. De uiteenlopende voorkeuren uit zich op diverse wijzen en raken uiteindelijk ook de samenwerking tussen de projectpartijen. Daarmee is de samenwerkingsverhouding in de regio een belangrijk punt van aandacht. In de commissie Economie van 1 juli jl. hebben verschillende belanghebbenden ingesproken of een inspraakreactie ingestuurd. De tendens van de inspraakreacties was negatief ten opzichte van de voorliggende plannen van het college. N.a.v. de inspraak van de fietsersbond is besloten de fietsersbond uit te nodigen voor een gesprek op 22 juli jl. in dit gesprek zijn de toekomstige fietsverbindingen doorgenomen en de achtergrond van de voorstellen uitgelegd.

In de Startnotitie van november 2020 is reeds aangegeven dat extra aandacht besteed gaat worden aan de relatie met de omgeving, omdat (zoals bekend) het project gevoeligheden kent bij de omgeving. Dit wordt via een consultatietraject gedaan. Het doel van dit consultatietraject is: Het zo nodig optimaliseren van het ontwerp met de feedback en suggesties van omwonenden en belanghebbenden, zodat het uiteindelijke ontwerp nog beter aansluit op de wensen en zorgen van de omwonenden en betrokkenen. De voorbereidingen van het consultatie traject zijn gestart. Voor de zomer 2022 zal een kennisgeving worden verspreid onder omwonenden en andere belanghebbenden. Daarbij wordt er geïnformeerd over het doel, het proces en rolverdeling. Tekeningen en plannen zijn te vinden op de webpagina van het project www.zeeland.nl/zanddijk. In september in het wordt een aantal bijeenkomsten ingepland, waarbij de omgeving kan komen met voorstellen op het ontwerp. Deze voorstellen worden onderzocht op meerwaarde en kosten door de projectorganisatie en worden voorgelegd ter besluitvorming aan GS en PS. Tot slot volgt een terugkoppeling van de uitkomsten van de consultatieronde aan alle stakeholders.

Relevante besluiten

- Principe definitief plan voor uitvoering van een eerste fase volgens tracé 3c is door GS op 27 september 2017 vastgesteld;
- In 2018 heeft GS besloten fase 1 vooralsnog niet uit te voeren en eerst een verdiepende studie uit te voeren naar de mogelijkheden van een totaaloplossing.
- De eindrapportage van deze verdiepingsstudie is door GS op 21 mei 2019 vastgesteld.
- In september 2019 heeft GS besloten om nog geen voorkeur alternatief vast te stellen maar eerst in overleg te gaan met het ministerie van IenW over cofinanciering door het Rijk.
- Op 3 december 2019 heeft GS besloten dat alternatief Bruin het voorgenomen voorkeursalternatief is en te starten met een informele inspraakprocedure.
- GS Op 9 juni 2020 heeft GS besloten om aan PS een Startnotitie voor het tracé Roze-Zwart aan te bieden.
- Op 9 november 2021 hebben GS aan PS per brief een update gegeven over de voortgang van het project. Hierin is onder andere aangegeven dat er is gekozen om toch voor 1 bestemmingsplanprocedure te gaan en dat partners in gesprek zijn om te zorgen dat de verkeersintensiteit op de Molendijk op een gewenst niveau komt. E.e.a. is tijdens een informatiebijeenkomst voor PS op 19 november 2021 nader toegelicht.
- Op 14 juni 2022, hebben GS het projectplan vastgesteld en aangeboden aan de Staten.

-
- PS Beschikbaarstelling voorbereidingskrediet van € 1,1 mln. (PS 10-11-17 € 800.000 en PS 8-6-18 aanvulling met € 300.000)
-

PS hebben op 3 jul 2020 een extra Commissie Economie gehouden, om met belanghebbenden in gesprek te gaan.
 Het onderwerp is behandeld in de Commissie Economie van 4 september 2020 en 9 oktober 2020.
 Op 6 november 2020 is de Startnotitie voor het project vastgesteld en zijn vier moties aangenomen.
 5 februari 2021 hebben Provinciale Staten een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de aankoop van vastgoed. De werkzaamheden hieromtrent zijn onderdeel van de voorbereidingsfase.
 20 mei 2022 hebben PS besloten € 0,4 miljoen van het krediet bestemd voor vastgoedaankopen "over te hevelen" naar het investeringskrediet bestemd voor voorbereidingskosten.
 Op 22 juli 2022 hebben PS besloten om over te gaan naar de volgende fase, die in december 2022 moet resulteren in het behandelen van een kredietaanvraag voor het project. Tevens zijn 3 moties aangenomen.

Voortgang per projectfase

Projectfase	% gereed	Begin	Eind
Initiatiefase	100		06-11-2020
Definitiefase	99	07-11-2020	22-07-2022
Ontwerpfase	95	07-11-2020	16-12-2022
Vorbereidingsfase	2	17-12-2021	31-08-2025
Realisatiefase	0	01-09-2025	15-10-2027
Nazorgfase	0	16-10-2027	31-12-2027

Geld (huidige status)

Geld (vorige status)

Geld

Van het voorbereidingsbudget van € 9,1 mln is nog circa € 5,8 mln beschikbaar.

Dit investeringskrediet bestaat uit 2 delen:

- Een krediet voor voorbereidingskosten van € 1,5 miljoen, waarvan eind juli nog ruim € 0,4 miljoen beschikbaar is. Hiervan betalen we de definitie- en ontwerpfase met daarin o.a. inhuur van expertise, de extra kosten voor het aanpassen van het Ontwerp en de bijhorende doorrekeningen en daarbij behorende adviezen.
- Een krediet dat door uw Staten specifiek is toegekend voor vastgoedaankopen met een omvang van € 7,6 miljoen, waarvan eind juli nog € 5,4 miljoen beschikbaar is.

De bandbreedte in de ramingen voor het totale project is teruggebracht van ca. 40% naar ca. 20% conform de fase definitiefase Handboek grote projecten.

De totale projectraming bedraagt op dit moment €63,9 miljoen, waarvan €58,5 miljoen voor de provincie. Er is sprake van stijging van de kosten t.o.v. de vorige raming. Toen gingen we nog uit van een provinciale investering van ca. 50 mln.

Dit is exclusief de kosten voor een externe uitvoeringsorganisatie, die op dit moment worden geraamd op €6,8 miljoen

De kostenstijgingen houden verband met het herontwerp van fase 1a, de aanvullende kosten voor engineering en projectbegeleiding bij Prorail, de aanpassing van het prijspeil van oktober 2021 naar april 2022 (sterk gestegen kosten van bouwstoffen, energie en lonen), de aanpassing van de percentages en tijdsduur van de indexering en het opnemen van een post voor MVI en duurzaamheid en een post voor garantiebepalingen.

Organisatie (huidige status)

Organisatie (vorige status)

Organisatie

Bij de start van de Ontwerpfase is de projectorganisatie opnieuw tegen het licht gehouden en afgestemd op de benodigde capaciteit, adequate rolverdeling en competenties voor de komende fase tot aan de kredietaanvraag in december 2022.

Risico (huidige status)

Risico (vorige status)

Risico

De grootste bedreigingen voor de nu lopende ontwerpfase, welke resulteert in een kredietaanvraag, dienen in verband te worden gebracht met weerstand vanuit de omgeving en/of de projectpartners. Actieve weerstand van belanghebbenden uit de projectomgeving vormen nog steeds een groot risico dat het ontwerp, en daarmee de kredietaanvraag, niet tijdig of tegen hogere kosten afgerond zal worden.

Ten aanzien van de voorbereidings- en uitvoeringsfase ziet het projectteam verder de volgende belangrijkste risico's:

1. De bodemgesteldheid is anders dan verwacht. Geohydrologisch onderzoek is uitgevoerd. Aanvullend bodemonderzoek wordt tijdens de voorbereidingsfase uitgevoerd;
 2. Bovengemiddelde stijgingen van energieprijzen en bouwkosten;
 3. Bezwaren op bestemmingsplan/omgevingsplan en vergunningen. Omgeving wordt zoveel mogelijk betrokken bij de totstandkoming van het ontwerp. Onder andere door middel van een consultatietraject welke in de ontwerpfase is ingepland;
 4. Kabels en leidingen zijn niet tijdig verlegd. Vanwege een korte voorbereidingsfase zal vroegtijdig overleg gevoerd dienen te worden met de leidingeigenaren;
 5. Gronden en opstallen zijn niet tijdig verworven.
- De risico's zijn meegenomen in de projectraming.

Kwaliteit (huidige status)

Kwaliteit (vorige status)

Kwaliteit

Met het gekozen tracé worden de doelstellingen van het project, te weten verkeersveiligheid, bereikbaarheid en onderhoudsreductie, bereikt.

Informatie (huidige status)

Informatie (vorige status)

Informatie

PS hebben in juli 2022 het projectplan en het bijbehorende Statenvoorstel vastgesteld. Hiermee is door PS besloten over te gaan naar de Ontwerpfase van het project.

Tijd (huidige status)

Tijd (vorige status)

Tijd

Het opstellen van en de besluitvorming over de SOK neemt meer tijd in beslag dan verwacht. Dit gold ook voor de keuzes in het ontwerp m.b.t. de verdeling van verkeer over de Molendijk en Olzendepolder. Het hieraan gekoppelde consultatietraject is daarom verplaatst naar juli-september 2022.

Eind 2022 wordt een krediet aanvraag aan PS voorgelegd, o.b.v. een integraal DO, waarin eventuele resultaten uit de consultatie zijn verwerkt.

De verwachting is dat de Ontwerpfase eind 2022 is afgerond. Daarna start de voorbereidingsfase. In de voorbereidingsfase wordt het ontwerp geschikt gemaakt voor realisatie. Om de realisatie zonder problemen te laten verlopen moet allerlei zaken duidelijk zijn gemaakt voor de uitvoerende partijen. Daarbij kan gedacht worden aan het opstellen van nadere werkinstructies en briefings (wie doet en op welk moment), verdere detaillering van het ontwerp, aanbesteding/gunning van werkzaamheden en het bestellen van hulpmiddelen en materialen. Aan het eind van de voorbereidingsfase is duidelijk hoe het resultaat gerealiseerd gaat worden en worden de deelproducten voor de realisatie vastgelegd. Dit wordt verwerkt in een realisatieplan.

De lange besluitvorming over de inrichting van de Molendijk gaat ten koste van de doorlooptijd van de voorbereidingsfase. Dit betekent dat de voorbereidingsfase met een vliegende start moeten worden aangevangen om de opleverdatum van het project niet in gevaar te laten komen. Om dit te bewerkstelligen zullen de voorbereidingen t.b.v. de noodzakelijke onderzoeken al in de ontwerpfase worden opgepakt zodat deze onderzoeken meteen na de kredietverstrekking (december 2022) kunnen aanvangen. Op deze manier wordt de beschikbare tijd optimaal benut. Na deze onderzoeken zal de bestemmingsplanprocedure (of omgevingsplanprocedure) worden opgestart.

De Realisatiefase start vervolgens in 2025. Behoudens vertraging vanwege onteigenings- en beroepsprocedures in de voornoemde voorbereidingsfase.

Van de diverse fasen wordt de start als besluit voorgelegd aan PS.

Legenda beheersaspecten

		Geen indicatie
G	Groen	Volgens planning
O	Oranje	Dreigt te overschrijden
R	Rood	Planning overschreden

Extra toelichting